

Gorzów Wlkp., dnia 18 grudnia 2015 r.

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Znak sprawy: NS.HP.1611.8.2015

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ PRACOWNIKÓW ODDZIAŁU HIGIENY PRACY*
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W GORZOWIE WLKP.
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W DREZDENKU**

1. **Data kontroli:** 16 października 2015 r.
2. **Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE:** Sekcja Higieny Pracy
- 3.1. **Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie nr ST.222.7.77.2015 z dnia 8 października 2015 r.:**
 - Robert Michna – kierownik Oddziału Higieny Pracy,
 - Renata Gralak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy
- 3.2. **Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Dreddenku:**
 - Maria Szczesiak – starszy asystent,
 - Małgorzata Maślińska – asystent.
4. **Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą).**
 - Prawidłowość prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy i chemikaliami.
5. **Ustalenia z kontroli:**

Bieżący nadzór sanitarny w zakresie higieny pracy sprawują w PSSE w Dreddenku 2 osoby zatrudnione na cały etat (stan na dzień kontroli): Maria Szczesiak – starszy asystent oraz Małgorzata Maślińska – asystent.

W komputerowej bazie podmiotów i obiektów znajdują się 993 obiekty nadzorowane przez PPIS w Dreddenku, z czego 142 w zakresie higieny pracy (stan na dzień kontroli). Zgodnie z rocznym sprawozdaniem MZ-50 za 2014r. w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 98 zakładów pracy (stan na dzień 31.12.2014r.).

W planie pracy na rok 2015 ujęto kontrole 101 zakładów pracy, z których wykonano 62, nie skontrolowano 13 zakładów pracy z powodu ich likwidacji, zawieszenia działalności lub braku zatrudniania pracowników. Wg stanu na dzień kontroli w 2015r. wykonano 72 kontrole, w tym 62 planowane, 4 akcyjne, 2 odbiorowe, 2 nowych zakładów pracy oraz po jednej interwencyjnej i sprawdzającej. Kontrole przeprowadzane są przez dwuosobowe zespoły kontrolne.

PPIS w Dreddenku wydał w 2015r. w zakresie higieny pracy (zgodnie z zapisami w rejestrze decyzji) 7 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym 2 prolongujące termin wykonania obowiązków oraz 10 decyzji płatniczych i 2 upomnienia. Nie nałożono mandatów karnych.

W zakresie nadzoru nad chemikaliami pod nadzorem PPIS w Dreddenko znajduje się 11 dystrybutorów i 49 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (skontrolowano w 2015r. 36 z nich nie stwierdzając

nieprawidłowości), 7 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego (przeprowadzono 3 kontrole) oraz 3 podmioty stosujące prekursory narkotyków.

W Sekcji Higieny Pracy prowadzone są w formie papierowej następujące rejestry:

- obiektów kontrolowanych wg PKD,
- zawiadomień o kontroli,
- protokołów kontroli,
- zawiadomień o wszczęciu postępowania,
- decyzji,
- decyzji płatniczych.

Oceny prawidłowości prowadzenia nadzoru dokonano na podstawie analizy akt następujących zakładów:

-
-
-
-
-

Podmiot zajmuje się sprzedażą prasy codziennej i magazynów oraz wyrobów i akcesoriów tytoniowych. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że PPIS w Drezdenku powiadomił obu współników o zamiarze przeprowadzenia kontroli pismem z dnia 15.04.2015r. W dniu 6.05.2014r. upoważnieni pracownicy przeprowadzili kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu „wkładów do e-papierosów” – mieszanin chemicznych zawierających w swoim składzie nikotynę. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzili nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego oznakowania opakowań mieszanin niebezpiecznych tj. brak nazwy chemicznej substancji obecnych w mieszaninie, brak napisów określających znak ostrzegawczy, brak zwrotów R określających rodzaj zagrożenia oraz brak zwrotów S określających zasady bezpiecznego stosowania, co stanowi naruszenie art. 20 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin.

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości oraz fakt, że dystrybutorem nieprawidłowo oznakowanych mieszanin chemicznych jest podmiot prowadzący działalność na obszarze powiatu konińskiego PPIS w Drezdenku wystosował w dniu 18.05.2015r. pismo do PPIS w Koninie informujące o w/w nieprawidłowościach.

Podmiot prowadzi sklep wielobranżowy. PPIS w Drezdenku pismem z dnia 18.09.2015r. poinformował firmę o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie oceny realizacji wymogów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. Czynności kontrolne zostały wykonane w dniu 8.10.2015r. przez pracowników posiadających właściwe upoważnienia. W wyniku kontroli poddano analizie 15 rodzajów produktów

biobójczych pod kątem m.in. ważności pozwoleń na obrót, stosowanych substancji czynnych oraz prawidłowego oznakowania opakowań. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Firma zajmuje się produkcją W zakładzie zatrudnionych jest 43 pracowników, w tym 39 na produkcji. Podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 18.05.2015r. pod kątem oceny realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, oceny realizacji wymogów w sprawie bhp przy pracach związanych z narażeniem na hałas oraz oceny narażenia pracowników na zapylenie i substancje chemiczne stwierdzono m.in., że w zakładzie pracy występują czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy. Ostatnie aktualne badania i pomiary wykonane w dniu 16.02.2015r. wykazały narażenie na poziomie:

- w zakresie hałasu – od 0,60 NDN na stanowisku spawacza do 12,3 NDN na stanowisku szlifierza,
- w zakresie pyłu przemysłowego o zawartości krystalicznej krzemionki poniżej 2% - od 0,27 NDS na stanowisku spawacza do 0,71 NDS na stanowisku szlifierza,
- w zakresie substancji chemicznych:
 - na stanowisku malarza – współczynnik łącznego narażenia 0,34 NDS (oznaczane substancje: n-heksan, heptan i jego izomery, metylocykloheksan, toluen, ksylen i trimetylobenzen),
 - na stanowisku spawacza – CO, NO i NO₂ – poniżej zakresu akredytacji, mangan i jego związki nieorganiczne w przeliczeniu na Mn – 0,33-1,49 NDS (frakcja wdychalna) i 0,90-5,38 NDS (frakcja respirabilna), tlenki żelaza w przeliczeniu na Fe – 0,06-0,35 NDS (frakcja respirabilna), miedź i jej związki nieorganiczne w przeliczeniu na Cu – 0,04-0,06 NDS.

Pracodawca posiada opracowany program działań organizacyjno-technicznych zmierzający do ograniczenia narażenia na hałas uwzględniający m.in. egzekwowanie stosowania środków ochrony indywidualnej.

Podczas kontroli okazano aktualne wyniki badań wskazujące na przekroczenie NDS frakcji wdychalnej i respirabilnej manganu, co skutkowało przeprowadzeniem postępowania administracyjnego i wydaniem w dniu 10.06.2015r. decyzji nakładającej obowiązek obniżenia stężenia w/w czynnika chemicznego do wartości nie wyższej niż Najwyższe Dopuszczalne Stężenie w terminie do dnia 31.01.2016r. Ustalając termin wykonania obowiązku PPIS w Dreźnie wzięto pod uwagę zakres prac koniecznych do realizacji oraz uzgodnienia z kierownikiem zakładu. W dniu 22.06.2015r. zakład pisemnie zobowiązał się do wykonania decyzji.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami dnia 1.07.2015r. PPIS w Dreźnie wydał decyzję zobowiązującą firmę do zapłaty kosztów wynikających z przeprowadzenia kontroli.

zatrudniającym

14 pracowników, w tym 8 produkcyjnych. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że w dniu 18.06.2015r. przeprowadzono kontrolę w zakresie oceny realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy stwierdzając brak aktualnych wyników pomiarów hałasu.

Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół, do którego dołączono formularz wewnętrzny Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/01 (w treści protokołu poinformowano, że formularz jest dostępny do wglądu w siedzibie PSSE w Drezdenku) oraz kopie kart charakterystyki, tabeli norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego a także dokumentację fotograficzną kontroli.

W związku ze stwierdzonym uchybieniem PPIS w Drezdenku przeprowadził postępowanie administracyjne i wydał w dniu 30.07.2015r. decyzję merytoryczną nakazującą właścicielowi firmy przeprowadzenie pomiarów hałasu w środowisku pracy na stanowiskach brygadzysty, pracownika produkcyjnego i magazyniera w terminie do 30.11.2015r. (ponad 5 miesięcy od daty kontroli).

W aktach zakładu znajduje się metryka sprawy zawierająca: datę podjętej czynności, oznaczenie osoby podejmującej daną czynność, określenie podejmowanej czynności oraz wskazanie identyfikatora dokumentu w aktach sprawy, do którego odnosi się dana czynność. W metryce wyszczególnione są tylko czynności wykonywane przez pracownika Sekcji Higieny Pracy, brak jest natomiast zapisów podejmowanych czynności przez innych pracowników PSSE (m.in. w zakresie dekretacji pism, akceptacji/zatwierdzenia dokumentów, wysyłki dokumentów itp.). Prowadzone są osobne metryki dotyczące postępowania w zakresie nałożenia obowiązków oraz postępowania opłatowego.

Zakład prowadzi produkcję i zatrudnia 17 osób, w tym 16 na produkcji. W dniach 2-22.10.2014r. przeprowadzono, wspólnie z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Pracy, kontrolę w zakresie oceny realizacji ogólnych wymogów bhp.

Podczas kontroli stwierdzono, że 4 pracowników jest narażonych na działanie czynników rakotwórczych (kontakt z olejem napędowym). Ponadto w zakładzie pracy występują inne czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy tj. hałas o najwyższym stwierdzonym natężeniu na poziomie 0,59 NDN na stanowisku oraz pył drewna, z wyjątkiem drewna twardego, o najwyższym stwierdzonym stężeniu na poziomie 2,52 NDS na stanowisku. W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

- przekroczenie NDS pyłu drewna na stanowiskach pracy.
- brak oceny ryzyka zawodowego,
- brak zapewnienia pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,
- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i urządzeń (brak umywalki, zlewozmywaka dwukomorowego i zamykanych szafek do przechowywania własnego posiłku pracownika oraz łuszcząca się farba na suficie w umywalni),
- brak rejestrów prac i pracowników w zakresie narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne oraz brak przekazania informacji o czynnikach rakotwórczych lub mutagennych właściwemu PWIS,
- brak instrukcji udzielania I pomocy w razie wypadku oraz wykazu pracowników wyznaczonych i przeszkolonych do udzielania tej pomocy.

Pismem z dnia 1.12.2014r. zakład zobowiązał się do usunięcia wskazanych nieprawidłowości wskazując proponowane terminy. Poinformował także, że w celu ograniczenia narażenia pracowników na pył drewna oddzielono stałą ścianą pomieszczenie pracowników oraz przydzielono maski ochronne. zastosowano rotacje

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego i uwzględnieniu proponowanych przez zakład terminów, dnia 4.12.2014r. PPIS w Drezdenku wydał cztery decyzje merytoryczne nakazujące:

- obniżenie stężenia pyłu drewna na stanowiskach kierownika zmiany, kierowcy ładowarki oraz pakowania wyrobu gotowego do wartości nie wyższej niż Najwyższe Dopuszczalne Stężenie w terminie do dnia 31.10.2015r.,
- dokonanie oceny ryzyka zawodowego, które wiąże się z wykonywaną pracą w terminie do dnia 31.03.2015r.,
- ustalenie rodzaju środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, których stosowanie na określonych stanowiskach jest niezbędne i zapewnienie pracownikom nieodpłatnie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej w terminie do dnia 31.12.2014r.,
- doprowadzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz znajdujących się w nich urządzeń do stanu zapewniającego bezpieczne i higieniczne korzystanie z nich przez pracowników w terminie do dnia 31.12.2015r.,
- zaprowadzenia rejestru pracowników i rejestru prac oraz przekazania właściwemu PWIS informacji w zakresie narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w terminie do dnia 15.01.2015r.,
- wyznaczenie pracowników do udzielania I pomocy oraz udostępnienie pracownikom do stałego korzystania aktualnych instrukcji dotyczących udzielania I pomocy w terminie do dnia 31.12.2014r.

Następnie sporządzono kalkulację za wykonanie czynności kontrolnych z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i pośrednich, na podstawie której wydano w dniu 22.12.2014r. decyzję w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne.

Pismem z dnia 3.03.2015r. podmiot poinformował PPIS w Drezdenku, że w zakładzie nie odbywa się produkcja ze względu na przestój technologiczny. Według oświadczenia pracowników Sekcji Higieny Pracy sytuacja w firmie była na bieżąco monitorowana podczas przeprowadzania innych kontroli w tej miejscowości. W kolejnym piśmie z dnia 4.09.2015r. zakład zwrócił się z prośbą o prolongatę części nałożonych obowiązków w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i urządzeń sanitarnohigienicznych (ze względu na trwające prace modernizacyjne) oraz oceny ryzyka zawodowego, w związku z powyższym pracownicy PSSE w Drezdenku przeprowadzili w dniu 17.09.2015r. kontrolę sprawdzającą. Kontrola wykazała, że pracodawca prowadzi prace modernizacyjne, natomiast nie wywiązał się z obowiązków w zakresie narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze, systemu udzielania I pomocy oraz przydzielenia pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia PPIS w Dreźnie wydał w dniu 21.10.2015r. decyzje prolongujące terminy w zakresie dokonania oceny ryzyka zawodowego (z terminem do dnia 31.01.2016r., w związku z wpływem prowadzonych prac modernizacyjnych oraz wyników przeprowadzonych badań czynników szkodliwych na wynik oceny ryzyka zawodowego) i doprowadzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz znajdujących się w nich urządzeń do stanu zapewniającego bezpieczne i higieniczne korzystanie z nich przez pracowników (z terminem do dnia 31.05.2016r.) oraz w dniu 22.10.2015r. upomnienia wzywające do wykonania pozostałych obowiązków.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Bieżący nadzór sanitarny prowadzony jest zgodnie ze sporządzonym i zaakceptowanym planem pracy. Rejestry prowadzone są w sposób prawidłowy i rzetelny.

Przestrzegany jest ustawowy obowiązek powiadamiania właścicieli zakładów pracy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadają imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych oraz upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli w określonym zakładzie pracy. Czynności kontrolne przeprowadzane są w obecności upoważnionych przedstawicieli zakładu. Protokoły kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołów sporządzane są na właściwych drukach.

Po stwierdzeniu nieprawidłowości wysyłane są do strony zawiadomienia, za potwierdzeniem odbioru, o wszczęciu postępowania administracyjnego zgodnie z art. 61 § 4 kpa a następnie zawiadomienia o zakończeniu postępowania zgodnie z art. 10 § 1 kpa. Po upływie ustalonego w zawiadomieniu terminu wydawana jest decyzja zobowiązująca stronę do wykonania nałożonych obowiązków z podaniem terminu ich realizacji. Po uprawomocnieniu się w/w decyzji przeprowadzane postępowanie w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne. Decyzje zawierają niezbędne elementy m.in. uzasadnienie prawne i faktyczne. W przypadku wniosku strony PPIS w Dreźnie, po uwzględnieniu słuszności argumentów, wydaje decyzję o zmianie wydanej decyzji w zakresie terminu wykonania obowiązków.

Zwraca się uwagę, że w przypadku firmy obowiązek wykonania pomiarów hałasu na stanowiskach pracy ustalony został na ponad 5 miesięcy od daty kontroli, co skutkuje brakiem informacji o aktualnym poziomie zagrożenia mogącym mieć wpływ na zdrowie pracowników, a co za tym idzie brakiem możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.

Czynności kontrolne wykonywane są w sposób wnikliwy. Pracownicy wykazują dobrą znajomość zagadnień higieny pracy, zaangażowanie i staranność. Kontrole przeprowadzane są zgodnie z procedurami, protokoły spisywane są na właściwych formularzach. W protokołach kontroli stan faktyczny i stwierdzone uchybienia są w jasny sposób formułowane.

Akta spraw zawierają wszystkie niezbędne elementy (m.in. spis spraw oraz metrykę) a dodatkowo załączniki w postaci m.in.: kart charakterystyki, wyników pomiarów itp. Sporządzona metryka sprawy nie odzwierciedla wykonywanych przez wszystkie osoby czynności w postępowaniu administracyjnym (brak

m.in. czynności wykonywanych przez osoby nie będące pracownikami Sekcji Higieny Pracy). Sprawozdania do WSSE nadsyłane są we wskazanych terminach. Zadania problemowe realizowane są terminowo.

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowo wypełniona metryka sprawy utrudnia ustalenie treści czynności w postępowaniu administracyjnym podejmowanych w sprawie przez poszczególne osoby (stanowi brak źródła informacji o całym postępowaniu, które doprowadziło do ostatecznego rozstrzygnięcia tj. informacji o wszystkich osobach, które uczestniczyły w podejmowaniu czynności w postępowaniu oraz określenia rodzaju wszystkich podejmowanych przez te osoby czynnościach z odpowiednim odesłaniem do odpowiednich dokumentów).

6. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Sporządzać metryki spraw, w treści których wskazywać wszystkie osoby, które uczestniczyły w podejmowaniu czynności w postępowaniu administracyjnym i określać wszystkie podejmowane przez te osoby czynności z odesłaniem do dokumentów zgodnie z art. 66a § 1 Kpa.

7. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 31 grudnia 2016 r. zgodnie z załącznikiem do niniejszego wystąpienia (formularz nr PK/WSSE-01-06).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Dreźnie, drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

W toku kontroli zgromadzono akta ponumerowane od 1 do 40.

15.12.15
KIEROWNIK
ODDZIAŁU HIGIENY PRACY
mgr inż. Robert Michna
STANOWISKO ASYSTENT
mgr inż. Gratak
(data, podpis osób kontrolujących)

15.12.15
KIEROWNIK
ODDZIAŁU HIGIENY PRACY
mgr inż. Robert Michna
(data, podpis i pieczęć Kierownika
komórki organizacyjnej)

17.12.15
KIEROWNIK
Działu Nadzoru Sanitarnego
mgr inż. Katarzyna Kusińska
(data, podpis Kierownika
do spraw kontroli)

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
w Gorzowie Wlkp.
18.12.15
mgr inż. Dorota Konaszczuk
(data, podpis i pieczęć LPWIS)